

No: 206 – Menş e Adı

HINIS FASULYESİ

Tescil Ettiren

DOĞU ANADOLU TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ

Bu coğrafi iŐaret, 26.06.2016 tarih ve 29754 sayılı Resmi Gazetede ilan edilmiŐtir. 555 sayılı Coğrafi İŐaretlerin Korunması Hakkındaki Kanun Hük münde Kararname' nin 12 nci maddesi gereğince 07.06.2012 tarihinden geğerli olmak üzere tescil edilmiŐtir.

DeđiŐiklik İlanı:

15.11.2019 tarih ve 65 sayılı Bülten

Tescil No	: 206
Tescil Tarihi	: 27.12.2016
Başvuru No	: C2012/075
Başvuru Tarihi	: 07.06.2012
Coğrafi İşaretin Adı	: Hınıs Fasulyesi
Ürün Adı	: Kuru Fasulye
Coğrafi İşaretin Türü	: Menşe adı
Tescil Ettiren	: Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü
Tescil Ettirenin Adresi	: Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü 25090 Aziziye ERZURUM
Coğrafi Sınır	: Hınıs ilçesi ve köyleri
Kullanım Biçimi	: Markalama

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Hınıs ilçesi ve köylerinde yetişen Hınıs Şeker Fasulyesi yuvarlak veya oval şekilli beyaz renkli üründür. Ayrıca Hınıs Fasulyesinin meyvesi olan baklalar çeşide göre uzun ve dolgundur. Çeşide göre baklalar içerisinde 4-10 arasında değişen tohum bulunur. Nadiren tek tohumlu küçük baklalara da rastlanır. Bununla birlikte lezzet ve aromasının çok iyi oluşu, çabuk pişmesi ve pişirilince kabuk atmaması gibi özellikleri bulunmaktadır. Fasulye yetiştiriciliği yapılan Hınıs İlçesinin toprakları killi- tınlı yapıda ve pH'sı 7 civarındadır. Rakımı 1720 m, yıllık yağış miktarı 452,8 mm'dir.

Fiziksel Özellikleri:

Bitki rengi ve tipi: Yeşil, sarılıcı

Bakla rengi: Yeşil

Tane şekli: Yuvarlak-oval

Ekim normu: 12-16 kg/da

Bitki boyu (cm): 98.0

Tane sayısı (adet): 32.2

İlk bakla yüksekliği (cm): 16.5

Tane verimi (kg/da): 200-250

Fizikokimyasal Özellikleri:

100 tane ağırlığı (g):48.06-49.58

Yaş ağırlık (g): 96.96-101.30

Su alma kapasitesi (g/tane): 0.48-0.51

Su alma indeksi (%): 1.01-1.05

Kuru hacim (ml): 139-140

Yaş hacim (ml): 236-240

Şişme kapasitesi (ml/tane): 0.47-0.50

Şişme indeksi (%): 2.20-2.25

Pişme süresi (dak): 40-46

Protein (%): 23.4-25.1

Toprak özellikleri:

Bünyesi: Tınlı veya Killi Tınlı

EC:2.1 Tuzsuz

Suya Doygunluk Oranı: 54

pH: 7.30

Organik Madde Miktarı: 2.24 Orta

Kireç Miktarı: 8.6 Orta Kireçli

P2O5 İçeriği: 6.3 Kg/da az veya orta

K2O İçeriği: 370 Kg/da

İklim Özellikleri:

Erzurum ili Hınıs ilçesi 39°22'18" enlemi, 41°24'62" boylamında, 1720 rakımda yer almaktadır. Bölgede çok sert bir kara iklimi hüküm sürer. Hava sıcaklığı ortalama 15°C, hava nispi nemi ortalama %61, yıllık toplam yağış miktarı 452,8 mm'dir. Ekim ayında düşmeye başlayan sıcaklık değerleri özellikle ocak ayında ortalama olarak -8.3 dereceye kadar düşer.

Toprak Hazırlığı:

Sonbaharda tarla pullukla 18-22 cm derinlikte sürülüp yabancı otlar yok edilerek, kışa bu şekilde bırakılır ki yağmur ve kar sularını iyi tutabilsin. İlkbaharda da tarla nemini kaçırmadan, toprak tavda iken ve yabancı otları yok etmek amacı ile mibzerle ekim için kazayağı + tapan veya kürüm geçirilir, ekime hazır duruma getirilir. Serpme ekimde ise ilkbaharda önce tohum atılıp sonra kazağı + tapan geçirilir.

Tohumlukta Bulunması Gereken Kriterler:

Tohumlukların çimlenme gücünün ve veriminin yüksek olmasına, hastalıklı, kırık, çatlak tohumlukların kullanılmamasına dikkat edilir.

Ekim Zamanı ve Yöntemi:

Sıcak iklim bitkisi olan fasulyenin ekimi, baharın son soğuklarından zarar görmesin diye Mayıs ayının 10 ile 20'si arasında 1600-1720 m yükseklikteki arazilere yapılır. Bu aylarda toprak sıcaklığı 6-8°C hava sıcaklığı ise 12-16°C olup, çimlenme ve çıkış için yeterlidir. Tohumlar serpme ve mibzerle ekilebilir. Ekim derinliği 3-5 cm arasında olup, derinlik ürün ve toprağa bağlıdır. Ağır toprakta yüzlek, hafifte ise derine ekim yapılmalıdır. Dekara ekilecek tohumluk miktarı, ürün ve tane iriliğine bağlı olup, iri taneli olanların miktarı küçük tanelilerden daha fazladır. Mibzerle ekimde fasulye 12-16 kg/da tohum ister. Serpme ekimde bu tohum miktarları 1/3 kat kadar artırılmalıdır.

Denetim:

Doğu Anadolu Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünün koordinasyonunda Hınıs İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Hınıs Kaymakamlığı tarafından ürünün üretim ve pazarlamasına yönelik denetimler yapılacaktır. Hınıs Fasulyesi yetiştiriciliği konusunda toprak hazırlığından hasata kadar üretici/çiftçilere üretim konusunda eğitimler düzenlenecektir. Denetim komisyonunda belirtilen kurumların görevlendireceği uzman kişilerce ürünün üretim metoduna uygunluğu, tohum, ekim, gübre uygulaması, sulama dönemleri belli periyotlarla denetlenecektir.